

УКАЗАНИЯ ЗА ПОПЪЛВАНЕ НА ФОРМА СR

Отчет за ценни книжа, държани в клиентски портфейл

(по образец към чл.9, ал.10 от Наредба № 27 на БНБ за статистиката на платежния баланс, международната инвестиционна позиция и статистиката на ценните книжа)

Обхват

С Форма СR банките и инвестиционните посредници, различни от банки, отчитат месечно данни за позиции и операции по ценни книжа, държани в клиентски портфейл, на принципа „ценна книга по ценна книга“ за следните свои клиенти:

1. местни лица, принадлежащи към институционалните сектори, **различни** от сектор „Финансови предприятия“;
2. чуждестранни лица.

Обхватът на институционален сектор „Финансови предприятия“ е регламентиран в чл.1, т.2. на допълнителната разпоредба към Наредба № 27 на БНБ за статистиката на платежния баланс, международната инвестиционна позиция и статистиката на ценните книжа. В него попадат: банките, фондовете на паричния пазар, инвестиционните дружества и договорни фондове, инвестиционните посредници, различни от банки, кредитиращите и лизингови дружества, дружествата със специална инвестиционна цел, управляващите дружества, пенсионно-осигурителните дружества, застрахователите и презастрахователи, фондовете за допълнително пенсионно осигуряване, гаранционни фондове, други.

Чрез формата се отчитат активите на клиенти на местното лице в ценни книжа, емитирани както от местни, така и от чуждестранни лица, на вътрешен или външен пазар. Отчитат се и притежаваните български държавни ценни книжа (ДЦК), емитирани както на вътрешния, така и на международните капиталови пазари. Отражават се позициите в началото и в края на отчетния период и всички сделки с ценни книжа, извършени от посочените клиенти на подотчетното лице през отчетния период, вкл. и когато няма начални и крайни салда. Във формата се отчитат и получени доходи (лихви, дивиденди) от ценните книжа през отчетния период.

Данните в основната таблица на формата (2. ЦЕННИ КНИЖА, ПРИТЕЖАВАНИ ОТ КЛИЕНТИ НА ПОДОТЧЕТНОТО ЛИЦЕ) се подават по два начина (опционално):

1. **Агрегирани по емисии** (по ISIN код), **валута, сектор** на клиента-инвеститор, **държава** на клиента-инвеститор и **функционална категория**. Така например всички портфейлни инвестиции за една ценна книга, притежавана от сектор Домакинства (S14), резиденти на България (BG), се обобщават на един ред. Преките инвестиции за същата комбинация от ISIN код, валута, сектор и страна на клиента се посочват на други редове.

или

2. **Инвеститор по инвеститор**, агрегирани **по емисии** (по *ISIN* код). На един ред се обобщават всички сделки и салда на клиента-инвеститор за една ценна книга. Не се изисква посочване на информация за клиента, различна от институционален сектор и държава на резидентност.

Извън обхвата на формата остават репо-сделките и сделките с дялове, даващи право на членство в международни организации и нямащи характер на инвестиция.

Валута

Данните, които местното лице отчита във Форма CR, следва да са **в единици оригинална валута на емисията ценни книжа**, както за позициите и транзакциите, така и за получения доход.

Формат

Задължително е подаването на формата по електронен път чрез Портала на Интегрираната Статистическа Информационна Система (ИСИС) на БНБ.

Отчетните форми за инвестиции в ценни книжа се попълват от меню Статистическа отчетност:

- Интерактивно през сайта:

След маркиране на избрана входна форма и натискане на бутона *Нова форма* се отваря нова страница за попълване на избраната входна форма. Бутон *Провери* проверява коректността на въведените данни. Ако са установени грешки в някои от полетата, те се оцветяват в червено. След като грешките се отстранят и проверката изведе съобщение за коректно попълнена форма, подаването ѝ се инициира с натискане на бутона *Подай*. Необходимо е подписване на данните с електронен подпис.

Бутон *Запиши* записва формата в системата в статус „редакция“ и тя не се счита за подадена.

- Чрез зареждане на файл:

От Портала на ИСИС се изтегля шаблон на съответната форма. Попълненият файл (xls-файл) се зарежда в системата с бутона *Зареди файл*, като за Формат на файл се избира plain, за Съдържание на файла се избира xls. Избира се бутон *Провери*. След получаване на потвърждение за коректни данни, се отваря нов екран, в който трябва да се зареди подпис (файл с разширение p7s). За да се подпише xls-файлът, се използват средствата предлагани от доставчиците на КЕП (напр. DSTool), като е задължително да се избере опцията Detached Signature (запиши подписа в отделен файл). В Портала на ИСИС за тип на файла се избира binary, прикача се p7s-файлът и се избира бутона *Подай*. Бутон *Запиши* записва формата в системата в статус „редакция“ и тя не се счита за подадена.

Подаването на форма в статус „редакция“ се довършва, като от меню „Статистическа отчетност“ -> „Опционални форми“ се намира съответната форма и се избира бутон *Редактирай* (ако е попълнена интерактивно през сайта) или бутон *Зареди редактиран файл* (ако е заредена чрез файл), след което се повтарят стъпките за проверка, подписване и подаване, описани по-горе.

При успешно подаване, потребителят получава e-mail за това, а подадената форма се вижда в меню Подадени форми със статус „необработена“.

Локален субект

Посочва се ЕИК или код по БУЛСТАТ на задълженото лице.

Отчетен период

Посочват се година и месец с цифри, като месецът се отбелязва с два знака (напр. за м.април се посочва „04“)

Тип на отчета

Типът на отчета може да бъде *първоначален отчет* или *коригиращ отчет*. Отбелязва се код „P“, когато отчетът е първоначален или код “R”, ако отчетът е коригиращ.

Срок за представяне на отчета

До 10-то число на месеца, следващ отчетния период.

Данни за местното лице

Посочват се наименованието и ЕИК на местното юридическо лице.

Попълване на Табл.1 Инвестиции в ЦК – клиентски портфейл

Информация за емисията

Колона 1. ISIN код на емисията/ БНБ код

Посочва се ISIN кодът на емисията без разделители (без интервал между буквената и цифровата част). Този ред идентифицира емисията и задължително се попълва.

Ценни книжа без официално присвоен ISIN код се отчитат във формата с т.нар БНБ код. БНБ код се генерира от БНБ след получаване на информация за ценната книга и емитента ѝ от респондента и се използва единствено за целите на статистиката на БНБ

Ценните книжа се попълват в справката последователно – т.е без празни редове в началото на справката или между други редове с данни.

Колона 2. Валута на емисията

Посочва се оригиналната валута на емитиране на емисията с код съгласно Приложение 7. Класификатор на валутите от Указанията към Наредба № 27 за статистиката на платежния баланс, международната инвестиционна позиция и статистиката на ценните книжа. Полето е задължително.

Информация за клиента

Колона 3. Институционален сектор на клиента

Посочва се институционалният сектор на клиента-инвеститор, съгласно Приложение 5. Класификатор на институционалните единици по ЕСС 2010 от Указанията към Наредба № 27 за статистиката на платежния баланс, международната инвестиционна позиция и статистиката на ценните книжа. Позволено е използването на кодове с максимална агрегация на следните нива:

Код	Описание	Резидентност на клиента
S11	Нефинансови предприятия	Местни и чуждестранни клиенти
S121	Централна банка	Чуждестранни клиенти
S122	Депозитни институции без централната банка	
S123	Фондове на паричния пазар (ФПП)	
S124	Инвестиционни фондове, различни от тези на паричния пазар	
S125	Други финансови посредници без застрахователните (осигурителните) дружества и пенсионните фондове	
S126	Финансови спомагателни организации	
S127	Каптивни финансови институции и заемодатели	
S128	Застрахователни (осигурителни) дружества	

S129	Пенсионни фондове	
S1311	Централно държавно управление (без фондовете за социална сигурност)	Местни и чуждестранни клиенти
S1313	Местно държавно управление (без фондовете за социална сигурност)	Местни и чуждестранни клиенти
S1314	Фондове за социална сигурност	Местни и чуждестранни клиенти
S14	Домакинства (физически лица)	Местни и чуждестранни клиенти
S15	Нетърговски организации, обслужващи домакинствата	Местни и чуждестранни клиенти

Колона 4. Държава на клиента

Посочва се държавата на резидентност на клиента-инвеститор с код, съгласно Приложение 6. Класификатор на държавите и международните институции от Указанията към Наредба № 27 за статистиката на платежния баланс, международната инвестиционна позиция и статистиката на ценните книжа.

Информация за инвестицията

Колона 5. Позиция в началото на отчетния период - общ номинал/брой

Посочва се обща стойност на притежаваните ценни книжа по брой (за акции/други дялови инструменти) или по номинал в оригинална валута (за дългови ценни книжа). Данните следва да са равни на данните от края на предходния отчетен период.

Колона 6. Закупени ЦК - общ номинал/брой

Посочва се общият брой (за акции/други дялови инструменти) или общият номинал (за дългови ценни книжа) на закупените ценни книжа през отчетния период.

Когато през отчетния период има едновременно и пазарна покупка, и друга промяна в размера на ценни книжа от една и съща емисия, разликата в размера в резултат на другите промени се записва на същия ред съответно в к.9 Други покупки и/или к.10 Други продажби, а самата промяна се отбелязва със съответния код в к.12 Други промени в размера – описание.

Колона 7. Продадени ЦК - общ номинал/брой

Посочва се броят (за акции/други дялови инструменти) или номиналът (за дългови ценни книжа) на продадените ценни книжа през отчетния период.

Когато през отчетния период има едновременно и пазарна продажба, и друга промяна в размера на ценни книжа от една и съща емисия, разликата в размера в резултат на другите промени се записва на същия ред съответно в к.9 Други покупки и/или к.10 Други продажби, а самата промяна се отбелязва със съответния код в к.12 Други промени в размера – описание.

Колона 8. Обратно изкупени и падежирани ЦК - общ номинал/брой

Посочва се номиналът на обратно изкупени и/или падежирани дългови ценни книжа или броят на обратно изкупените акции/други дялови инструменти през отчетния период.

Амортизационни плащания по дългови ценни книжа следва също да се отчетат като падежиране. За целта, на реда се посочва онази част от главницата, която е изплатена през отчетния период. Продажбата на дялове от инвестиционни фондове се отразява в к.7, а не като обратно изкупуване в тази колона.

Колона 9. Други покупки – общ номинал/брой

Отразява се увеличение в общия брой (за акции/други дялови инструменти) или общия номинал (за дългови ценни книжа) на притежаваните ценни книжа, в резултат на събитие, различно от пазарна сделка. Типа на събитието се отбелязва със съответния код в к.12 Други промени в размера - описание. Когато през отчетния период има няколко промени от един и същи тип, тяхната стойност се посочва като сума. Когато през отчетния период има няколко промени от различен тип, тяхната стойност отново се посочва сумирано, а в к.12 Други промени в размера се отбелязва код “SUM - Различни промени (агрегирана стойност)”. В този случай, промените се посочват поотделно (всяка промяна на отделен ред) със съответните кодове в Таблица 3. ДРУГИ ПРОМЕНИ В РАЗМЕРА (sheet OTHER CHANGES) (вж. Пример 1).

Колона 10. Други продажби – общ номинал/брой

Отразява се намаление в общия брой (за акции/други дялови инструменти) или общия номинал (за дългови ценни книжа) на притежаваните ценни книжа, в резултат на събитие, различно от пазарна сделка. Типа на събитието се отбелязва със съответния код в к.12 Други промени в размера - описание. Когато през отчетния период има няколко промени от един и същи тип, тяхната стойност се посочва като сума. Когато през отчетния период има няколко промени от различен тип, тяхната стойност отново се посочва сумирано, а в к.12 Други промени в размера се отбелязва код “SUM - Различни промени (агрегирана стойност)”. В този случай, промените се посочват поотделно (всяка промяна на отделен ред) със съответните кодове в Таблица 3. ДРУГИ ПРОМЕНИ В РАЗМЕРА (sheet OTHER CHANGES) (вж. Пример 1).

Колона 11. Позиция в края на отчетния период – общ номинал/брой

Отразява се броят (за акции/други дялови инструменти) или номиналът (за дългови ценни книжа) на притежаваните ЦК към края на отчетния период. Стойността на колоната се изчислява по следната формула: к.5+к.6-к.7-к.8+к.9-к.10.

Колона 12. Други промени в размера

В случай на промени в размера на притежаваните ценни книжа, различни от пазарна покупка, продажба, амортизационно плащане и/или падеж, техният размер се записва в к.9 и/или к.10, а в к.12 се избира кодът на съответната промяна.

Код	Промяна (наименование)
TRANS	Трансфери на ценни книжа: - получаване на права или акции, вследствие на притежание на ЦК - трансфери на ЦК между посредници - трансфери от Регистър А в Регистър Б в ЦД и обратно
DIV	Изплащане на дивидент под формата на акции
LIQ_DIV	Изплащане на ликвидационен дивидент или супердивидент
SPLIT	Сплит без промяна на ISIN код
SPLIT_ISIN	Сплит с промяна на ISIN код
BONUS	ЦК, получени или предоставени безвъзмездно. Не се включват случаите на получаване на права или акции, вследствие на притежание на ЦК или трансфери
ISINCH	Промяна на ISIN код
RESCH	Промяна на резидентността на инвеститора
WRITE_OFF	Отписване на вземане по ценни книжа
FORGIVE	Опрощаване на вземане по ценни книжа
SUM	Различни промени (агрегирана стойност)

Когато през отчетния период има няколко промени от различен тип, тяхната стойност се посочва сумирано в к.9 и/или к.10, а в к.12 се отбелязва код “SUM - Различни промени (агрегирана стойност)”. В този случай, промените се посочват поотделно (всяка промяна на отделен ред) със съответните кодове в Таблица 3. ДРУГИ ПРОМЕНИ В РАЗМЕРА (sheet OTHER CHANGES) (вж. Пример 1).

Когато е отбелязан код “DIV - Изплащане на дивидент под формата на акции”, стойността се попълва в к.9, а не в к.21.

Когато е отбелязан код “LIQ_DIV - Изплащане на ликвидационен дивидент или супердивидент”, стойността се попълва в к.21, а не в к.9.

Когато е отбелязан код “WRITE_OFF - Отписване на вземане по ценни книжа”, е допустимо попълването на стойност само в к.10.

Когато е отбелязан код “FORGIVE - Опрощаване на вземане по дългови ценни книжа”, е допустимо попълването на стойност само в к.10.

Колона 13. Вид на стойността

Посочва се дали докладваните стойности в к.5-11 са по номинал или са в брой. В случай, че посочените стойности са по номинал, се попълва стойност „N”, в противен случай, в клетката се попълва стойност „U”. Полето е задължително.

Колона 14. Среднопретеглена цена - (чиста)

Посочва се среднопретеглена цена от всички извършени сделки (записани в к.6, к.7 и/или к.8) с ценната книга през отчетния период, в случай, че има такива. Теглата на цените се определят от обема на сделките.

Пример 2:

През м.февруари са извършени следните сделки с ценна книга FR*****03:

03.02. Закупени са 10 000 единици номинал от ценната книга по цена 103.04 за 100 единици номинал

06.02. Продадени са 3 500 единици номинал от ценната книга по цена 105 за 100 единици номинал

Среднопретеглена цена (чиста) = $(10\,000 * 103.04 + 3\,500 * 105) / (10\,000 + 3\,500) = 103.55$

За лихвоносни ценни книжа се попълва чистата цена, т.е. без начислената лихва. Докладваната цена следва да бъде за **един брой** (за акции/други дялови инструменти) или в **процент от номинала** (за дългови ценни книжа).

Грешно е подаването на оценена стойност на притежавания обем ценни книжа, както и подаването на цена в процент от номинала като коефициент. Когато през отчетния период няма извършени сделки с ценната книга, колоната за средна цена се попълва с текуща пазарна цена, ако подотчетното лице разполага с информация за такава.

Колона 15. Цена - в края на периода (чиста)

Посочва се цената, по която инвестицията се води в портфейла на подотчетното лице към края на отчетния период.

За лихвоносни ценни книжа се предоставя чистата цена, т.е. без начислената лихва. Докладваната цена следва да бъде за **един брой** (за акции/други дялови инструменти) или в **процент от номинала** (за дългови ценни книжа).

Грешно е подаването на оценена стойност на притежавания обем ценни книжа, както и подаването на цена в процент от номинала като коефициент.

Колона 16. Котировъчна база

Посочва се котировъчната база на инструмента, т.е. дали посочената в к.14 и к.15 цена е за един брой акция/дял или цената е в процент от номинала. В случай, че е посочена цена за един брой акция/дял се попълва код "CCY", а в случай, че е посочена цена в процент от номинала се попълва код "PCL". Полето е задължително.

Информация за дохода

Колона 17. Заплатена/получена лихва при покупка/продажба

Със знак „минус“ се посочват заплатените в цената натрупани начислени лихви при покупка на лихвоносни ценни книжа. Със знак „+“ се посочват получените чрез цената натрупани начислени лихви при продажба на лихвоносни ценни книжа. Когато през месеца има и покупки, и продажби по една ценна книга, се посочва нетния размер от получената лихва при продажба минус заплатената лихва при покупка.

Колона 18. Дата на получаване на доход

В случай, че през отчетния месец има лихвено плащане (за дългови ценни книжа) или изплащане на дивиденди (за акции) се посочва датата, на което то е извършено във формат дд.мм.гггг.

Колона 19. Получени лихвени плащания

Посочват се фактически получени доходи по дългови ценни книжа през отчетния период. Фактически получени доходи са налице, когато в отчетния период е извършено лихвено плащане.

Когато в отчетния месец е налице продажба на лихвоносна дългова ценна книга, лихвата получена при продажбата, се посочва в к.17.

В тази колона се записва и реализираният на падежа доход при падежиране на сконтлови дългови ценни книжа.

Колона 20. Начислени дивиденди

Колоната се попълва със стойността на обявените през отчетния период дължими дивиденди общо, независимо дали дивидентът е паричен или в акции. Фактически изплатените парични дивиденди през отчетния месец се отразяват в к.21.

Колона 21. Фактически платени дивиденди

Посочва се изплатен паричен дивидент по акции през отчетния месец, като датата на изплащането се записва в к.18. В случай, че дивидентът е изплатен под формата на ценни книжа, същите се записват в к.9, а в к.12 се посочва код "DIV". В случай, че са изплатени ликвидационни или супердивиденди, техният размер се посочва в к.21, а в к.12 се посочва код „LIQ_DIV”.

Колона 22. Пряка/портфейлна инвестиция

Пряка инвестиция е налице, когато подотчетното лице притежава десет или повече процента от акциите с право на глас на емитента, в началото или в края на отчетния период. Притежавани дългови ценни книжа, издадени от същия емитент, също се третираат като пряка инвестиция. Всички останали притежавани дългови ценни книжа (*когато подотчетното лице не притежава десет или повече процента от акциите с право на глас на емитента*) са портфейлна инвестиция, както и всички притежавани акции с право на глас, когато са по-малко от десет процента от капитала на емитента в началото и в края на отчетния период. Полето е задължително. Попълва се със следните кодове:

Код	Пряка/портфейлна инвестиция
P	Портфейлна инвестиция
D	Пряка инвестиция (участие 10-50%)
C	Пряка инвестиция (участие над 50%)

Колона 23. Коментар за ценната книга

Допълваща информация за ценните книжа или сделките с тях, като текст.

Попълване на Табл.2 Клиентски портфейл - други промени в размера

Таблица „Други промени в размера“ (sheet OTHER_CHANGES) се попълва само, ако за една ценна книга, един клиент, има различни по тип други промени в размера през месеца. Ако промените са от един тип (например само прехвърляния, код “TRANS”) тогава тези промени се сумират и се посочват със съответния код само в основната таблица „Инвестиции в ЦК“.

Ако действително има различни по тип други промени за една ЦК, един клиент, (напр. едновременно и прехвърляне („TRANS“) и получаване на акции като дивидент („DIV“)), тогава на съответния ред в основната таблица „Инвестиции в ЦК“ се посочва код „SUM“ в колона „Други промени в размера – описание“, а в Таблица „Други промени в размера“ (sheet OTHER_CHANGES) тази ценна книга се посочва на два реда, по един за всяка промяна, маркиран съответно с детайлния код (а именно „TRANS“ и „DIV“).

Пример 1: През м.януари са извършени следните сделки и операции:

BG*****01, притежавана от клиент на подотчетното лице - физическо лице от Румъния,

04.01. Безвъзмездно са получени 20 бр. от емисията

06.01. Безвъзмездно са получени допълнителни 5 бр. от емисията

12.01. Извършено е прехвърляне на 10 бр. от емисията и продажба на останалите 15 бр. по цена 3.40/бр.

DE*****02, притежавана от местно нефинансово предприятие

15.01. Безвъзмездно са получени 100 бр. от емисията

28.01. Изплатен е дивидент под формата на акции в размер на 6 бр. от емисията

Записване:

2. ЦЕННИ КНИЖА, ПРИТЕЖАВАНИ ОТ КЛИЕНТИ НА ПОДОТЧЕТНОТО ЛИЦЕ															
Данни за емисията		Клиент		Позиции и трансакции									Цени		
ISIN код на емисията/ БНБ код	Оригинална валута на емисията	Институционален сектор на клиента	Държава на клиента	Позиция в началото на отчетния период - общ номинал/брой	Закупени ЦК - общ номинал/брой	Продадени ЦК - общ номинал/брой	Обратно изкупени и падежирани ЦК - общ номинал/брой	Други покупки - общ номинал/брой	Други продажби - общ номинал/брой	Позиция в края на отчетния период – общ номинал/брой	Други промени в размера - описание	Вид на стойността (номинал/брой)	Среднопретеглена цена (чиста)	Цена в края на периода (чиста)	Котиروувъчна база
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
BG*****01	BGN	S14	RO	0		15		25	10	0	TRANS	U	3.40		CCY
DE*****02	EUR	S11	BG	1500				106		1606	SUM	U	0.70	0.78	CCY

3. ДРУГИ ПРОМЕНИ В РАЗМЕРА					
<i>(попълва се само за ценните книжа, за които има повече от една различни промени от друг тип през отчетния период)</i>					
ISIN код на емисията/ БНБ код	Институционален сектор на клиента	Държава на клиента	Други покупки - общ номинал/брой	Други продажби - общ номинал/брой	Други промени в размера - описание
1	2	3	4	5	6
DE*****02	S11	BG	100		TRANS
DE*****02	S11	BG	6		DIV